

Laat je via deze eerste nieuwsbrief informeren over de laatste ontwikkelingen om te komen tot één Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

[View this email in your browser](#)

Mijlpaal stichting op bijeenkomst 24 mei

Gele torretjes, beukenootjes, de stilte van het bos. Groep 5/6 van de Piet de Springerschool uit Langbroek wist de genodigden van de NPUH-netwerkbijeenkomst in Austerlitz op 24 mei met hun bosvondsten te boeien. De enthousiaste klas was een vrolijke noot in de bijeenkomst die als doel had: samen verder voor een sterk Nationaal Park.

Onder de sprekers waren directeur Natuur van het ministerie van LNV, gedeputeerde Mirjam Maasdam en de bestuurlijk trekkers van vele projecten waarmee stichting Nationaal Park ook in een nieuwe, zelfstandiger fase haar ambities wil verwezenlijken. Niemand minder dan minister Schouten had een speciale [videoboodschap](#) voor alle partijen die zich samen sterk maken voor het Nationaal Park: "Geluksfactoren als ruimte, stilte, ongereptheid, wilde natuur en water zijn er genoeg in Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Als we niet oppassen, bezwijkt de Heuvelrug onder de druk van de moderne tijd. Bij u is het gebied in goede handen. Het Nationaal Park wil een kwaliteitssprong maken. Waar ik kan, wil ik daaraan graag bijdragen." Lees hier een [verslag van de bijeenkomst op 24 mei](#)

Governance Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

De stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug gaat deze zomer in een verbeterde organisatievorm verder. De afgelopen tijd is gezocht naar een heldere samenwerkingsvorm die gebiedspartijen uitnodigt om mee te doen. Die is gevonden in de Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, met scherper geformuleerde rollen en verantwoordelijkheden dan voorheen. Met aanpassing van de statuten wordt ook voldaan aan vereisten vanuit staatssteun en aanbestedingsrecht.

In het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug staan de bescherming, het behoud en de ontwikkeling van natuur, landschap en erfgoed centraal. Die kwaliteiten staan onder druk, en in de komende jaren neemt die druk alleen maar toe. Tegelijkertijd zien de samenwerkende partijen kansen om de positie van groen op de Heuvelrug te verbeteren. Het benutten van die kansen vraagt om inzet vanuit het hele gebied en samenwerking tussen de (vele) partijen.

De rol van Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is om die samenwerking te stimuleren, om kansen te agenderen en om te helpen bij het realiseren van daarvan. De samenwerkende overheden en natuureigenaren blijven zelf verantwoordelijk voor ruimtelijk beleid, beheer en onderhoud van natuurgebieden en andere bestaande taken. Voor veel uitvoeringszaken werkt de stichting samen met bestaande organisaties zoals IVN / Instituut voor Natuureducatie, het Regionaal Bureau Toerisme, Recreatie Midden Nederland en gebiedscoöperatie O-gen.

Ondernemers en bewoners

De samenwerking houdt rekening met de bijzondere positie van terreineigenaren en gemeenten, en staat open voor een grotere rol van marktpartijen in de toekomst. Een Raad van Toezicht die de directeur-bestuurder aanstelt, houdt toezicht op de dagelijkse gang van zaken binnen de Stichting.

Cruciaal voor het slagen van de [ambities van het Nationaal Park](#) zijn de inbreng en energie van bewoners en ondernemers met een groen hart. Om die een plek te geven, wordt een Heuvelrugalliantie opgericht.

Wij hopen dat dat gaat leiden tot een groot aantal initiatieven die bijdragen aan groen, landschap en

Bijdrage van Sourcy

In [Heuvelrug Magazine](#) licht ecooloog Renée van Assema toe waarom Heuvelrugwater een van de lekkerste H₂O's uit de kraan is. Frisdrankfabrikant Vrumona bottelt water uit eigen bron: [Sourcy](#). Van dit merk ontving het Nationaal Park een bijdrage van 15.000 euro. Dit investeren we in een van de natuurgebieden op de Heuvelrug waar water en natuurkwaliteit hand in hand gaan. Meer in een volgende nieuwsbrief.

Folder NPUH

Best een uitdaging: de rijkdom aan natuur en bezienswaardigheden in een beknopte brochure beschrijven. Dit voorjaar is een folder met informatie en een plattegrond van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug opgenomen in de bekende uitgiftepunten en folderrekken voor bezoekers op tal van locaties in de regio. Interesse? Laat het ons weten.

Discussie bomenkap

De afgelopen maanden is er veel te doen geweest over het kappen van bomen, onder andere op de Utrechtse Heuvelrug. Veel partijen hebben zich gemengd in deze discussie. Onlangs heeft de minister van LNV een aantal vragen hierover vanuit de Tweede Kamer beantwoord. In haar [Kamerbrief](#) kondigt ze ook aan een bossenstrategie te willen ontwikkelen.

Nieuwe routes: Cycling the Utrecht Region

Met een luid gerinkel van fietsbellen openden de aanwezigen op de bijeenkomst van 24 mei vijf nieuwe, ándere fietsroutes onder de noemer [Cycling the Utrecht Region](#). Met deze routes ben je zó

Michiel van der Schaaf van RBT Heuvelrug & Vallei gaf aan dat het zeker niet de bedoeling is busladingen toeristen naar het gebied te trekken. "Feit is dat het aantal bewoners en bezoekers in onze provincie groeit. De recreatiebehoefte is er. Deze routes bieden kwaliteit, passend bij het DNA van het gebied. Ze gaan gepaard met de boodschap om duurzaam te recreëren en kwetsbare gebieden te mijden. De tochten gebruiken het bestaande netwerk van fietsknooppunten en Toeristische Overstap Punten".

Nader onderzoek naar grafheuvels

Een deel van de rijke geschiedenis van de Utrechtse Heuvelrug ligt verborgen in de bossen: prehistorische grafheuvels, *celtic fields*, middeleeuwse omwalde akkers, bundels van karresporen en resten uit de Tweede Wereldoorlog. Onderzoek gaat deze historie beter in beeld brengen.

Eerder booronderzoek van gemeenten Utrechtse Heuvelrug en Leusden, met subsidie van de provincie Utrecht, heeft tientallen nieuwe grafheuvels aan het licht gebracht. De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft daarnaast in 2018 een lespakket ontwikkeld voor basisschoolleerlingen.

Grafheuvels beter in kaart

De provincie Utrecht gaat nu samen met NPUH, de gemeenten, eigenaren en beheerders de grafheuvels en andere archeologische en cultuurhistorische relictten in kaart brengen. De eerste stap is een gezamenlijk bronnenonderzoek in 2019, gevolg door een bijeenkomst in september 2019 voor belanghebbenden als gemeenten en eigenaren/beheerders. In november 2019 brengen betrokken bestuurders een bezoek aan het booronderzoek bij de grafheuvels.

[> Grafheuvels op Archeologische Kaart provincie Utrecht](#)

#Leestips Nationaal Park in het nieuws:

[Burgemeester Naafs opent rolstoelpad Leersumse Veld](#) - De Nieuwsbode

[Samenwerking Recreatie Midden-Nederland en NP Utrechtse Heuvelrug](#) - Stadsblad

['Wethouder is droombaan- In Zeist wonen we in een Nationaal Park, hoef gaaf is dat'](#) - Stadspers

[Vijf nieuwe fietsroutes door NP Utrechtse Heuvelrug](#), Nieuwsblad De Kaap

Groen op Twitter

Interesse in alles wat groeit en bloeit in ons gebied? Volg dan boswachter van Natuurmonumenten @roy-mes op Twitter. Hij deelt de vondsten die hij doet, zoals bijvoorbeeld de waarneming van het felgekleurde sponsje 'rossig buiskussen' in de Kaapse Bossen. Foto: P. Dirksen

Afspraken over toezicht en handhaving

Een van de NP-ambities is toezicht en handhaving optimaal organiseren. Een belangrijke stap is gezet met de openstellingsbijdrage van de provincie Utrecht van 17 euro per hectare aan eigenaren, als verhoging van de SNL-subsidie. Over de inzet van deze bijdrage zijn afspraken gemaakt tussen terreineigenaren, beheerders en de provincie Utrecht.

Dit "Utrechts samenwerkingsmodel natuurtoezicht" is op 4 maart goedgekeurd door Gedeputeerde Staten en op 14 maart bekrachtigd in een bijeenkomst met de samenwerkende partijen op landgoed Oostbroek. Onderdeel van de samenwerking is een toezichtkalender met daarin de gezamenlijke prioriteiten voor 2019 op handhavingsgebied zijn benoemd. Voor 2019 is de Utrechtse Heuvelrug aangewezen als prioritair gebied met als aandachtsvelden loslopende honden, motorcrossen, paardrijden, mountainbiken, openstellingsregels terreinen, afvalstort en stroperij. De eerste gezamenlijke acties voor loslopende honden in het broedseizoen zijn inmiddels achter de rug.

Wethouder Peter de Rooij van gemeente Rhenen heeft zich opgeworpen als bestuurlijk trekker voor het onderwerp Toezicht en Handhaving. Hij beschikt over veel kennis en ervaring op dit vlak, de nodige contacten en hij vindt het belangrijk dat het onderwerp voldoende aandacht krijgt op de Heuvelrug.

Een stukje Nationaal Park in jouw eigen tuin. In opdracht van NPUH vraagt Natuur- en Milieufederatie Utrecht gemeenten en inwoners om mee te doen aan het project Heuvelrugtuinen. Met succes, meer dan 140 belangstellenden hebben zich gemeld.

Een 'Heuvelrugtuin' is een natuurlijk ingerichte tuin, met bijvoorbeeld weinig tegels en veel streekeigen planten, met kasten voor vogels en bijen, en zonder gebruik van gif. Met hun eigen Heuvelrugtuin werken bewoners mee aan de biodiversiteit van ons gebied. Dat kan al met een kleine maatregel, zoals een wild stukje tuin voor de egels of een bijenhotel. De kern van het project is dat iedereen kan meedoen, hoe groot of klein je tuin ook is.

NMU gaat samenwerken met lokale bewoners- en vrijwilligersgroepen om dit initiatief verder te brengen. Interesse? Neem contact op met j.van.bree@nmu.nl

Binnen het Nationaal Park bestaat al geruime tijd de wens om te komen tot een zogenaamde Regio Deal met het Rijk. Een Regio Deal is een samenwerking tussen Rijk en een regio voor de aanpak van maatschappelijke problemen met een sociale, ecologische of economische invalshoek.

Het is de bedoeling dat overheden, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties samen optrekken. Tot 2022 trekt het kabinet hier in totaal bijna 1 miljard euro voor uit. De regio's zorgen voor eenzelfde bedrag.

Vanuit het Nationaal Park heeft wethouder Chantal Broekhuis van gemeente Utrechtse Heuvelrug zich opgeworpen als bestuurlijke trekker voor de Regio Deal. Chantal: "Als je kijkt naar het platteland dan zie je dat natuurorganisaties, landgoederen en landbouw allemaal op zoek naar nieuwe financiële dragers. Ook zijn er allerlei sociale uitdagingen. Tegelijkertijd bieden woningbouw en de energietransitie nieuwe kansen. Ik zou graag zien dat we als gemeenten, ondernemers en maatschappelijke organisaties op de Heuvelrug, samen met de ons omringende steden én met de provincie en het rijk, deze kansen gaan verzilveren."

Ministerie optimistisch

Donné Slangen, de directeur Biodiversiteit en Natuur van het ministerie van LNV, was tijdens de netwerkbijeenkomst van het Nationaal Park op 24 mei jl. positief over de ambitie van een Regio Deal voor de Heuvelrug. Hij was optimistisch over de kansen voor een Regio Deal die vanuit het belang van natuur, landschap en erfgoed de bredere maatschappelijke problematiek - woningbouw, energie, sociale uitdagingen - benadert.

Gebruikersbijdragen ruiters en menners NPUH

Bij de provincie Utrecht is projectleider Annet van Biezen aan de slag gegaan met een doorstart voor het project ruitervignet. Vooralsnog is de inzet een combinatie van een betaald ruitervignet en de inzet van vrijwilligers. Dit om op die manier het door de KNHS gerealiseerde knooppuntennetwerk van ruiterspaden op de Utrechtse Heuvelrug open te kunnen houden.

In een startbijeenkomst in mei hebben Staatsbosbeheer, het Utrechts Landschap, Natuurmonumenten, het UPG, de gemeente Soest en de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (KNHS) zich gecommitteerd om met elkaar te komen tot gebruikersbijdragen van ruiters en menners in het Nationaal Park.

Graag betrekken deze partijen daarbij ook andere eigenaren (particulieren) en de Federatie van Nederlandse Ruitersportcentra (FNRS). "De MTB-ers vormen hierbij een goed voorbeeld. Doel is om tot een systeem te komen dat recht doet aan de belangen van zowel de terreineigenaren als de gebruikers

Licht op groen in ecoduct N227

Passeer je het ecoduct over de provinciale weg N227 tussen Maarn en Doorn en is het licht in de tunnel groen? Dan ben je in goed gezelschap! Op het moment dat een zoogdier over de natuurbrug loopt, verandert de LED-tunnelverlichting van wit naar groen.

De infrarood bewegingssensoren op de ecopassage zijn een ingebouwd aardigheidje om ons te herinneren hoe belangrijk dit ecoduct, de 'Renée van Notten wissel', is voor het leefgebied van dieren in het Nationaal Park. Zoogdieren vanaf formaatje haas activeren de sensoren. De daarop volgende lichtverandering is subtiel, zonder de verkeersveiligheid negatief te beïnvloeden. De passage is regelmatig groen verlicht, want populair. Al tijdens de bouw wisten de dieren de ecopassage te vinden. [Meer over het ecoduct N227](#)

Nieuws van onze partners

Rolstoelpad Leersumse Veld geopend

Natuur moet bereikbaar zijn voor iedereen. Dat vindt boswachter Staatsbosbeheer Corien Koreman en daarom nam ze het initiatief tot een [crowdfundactie](#) voor een rolstoelpad op het Leersumse veld. Tot haar vreugde én die van de gebruikers van een rolstoel, rollator of scootmobiel kon burgemeester Frits Naafs van gemeente Utrechtse Heuvelrug in bijzijn van voorzitter NPUH Janine Caalders, de 4 km

Feest in de moestuin van Landgoed Eyckenstein

Op zaterdag 11 mei was het feest op Landgoed Eyckenstein in Maartensdijk: de historische 'koude' bakken van de moestuin konden na restauratie in gebruik worden genomen, dankzij bijdragen van fondsen en anderen.

Ook bij Agnes Kruiden was het feest. Agnes Loman vierde dat zij tien jaar geleden met haar kruidentuin achter in de moestuin is begonnen. De verkoop van biologische gewassen is in volle gang, neem een dezer dagen een kijkje op dit groene stukje van het [landgoed](#).

Cursus IVN

Geïnteresseerd in het water op en in de Utrechtse Heuvelrug? De IVN-afdeling Heuvelrug en Kromme Rijn geeft op woensdagavond 11 september 2019 in het Walkart Centrum te Zeist een cursus over dit onderwerp, met speciale aandacht voor de verandering van rivierlopen zoals de Nederrijn en Kromme Rijn. Meer informatie staat in de juni nieuwsbrief van [Geopark Heuvelrug in ontwikkeling](#).

Kijk voor meer IVN-aanbod – stiltewandelingen en een kanotocht – op de pagina van [IVN afdeling Heuvelrug en Kromme Rijn](#)

Schaftklokjes gezocht!

In de nieuwsbrief van Stichting Kastelen Buitenplaatsen Landgoederen stond een [oproep](#) om informatie over schaftklokken. “Kent u ze, die kleine luidklokjes, schaftklokjes of bellen, die geluid werden om het personeel te laten weten dat het etenstijd was? Op veel landgoederen waren ze te vinden, vaak aan de kant van de (moes)tuin. 100 jaar geleden hadden ze nog een dagelijkse functie en nu weten we er bijna niets meer van! Daarom zijn we een boek aan het maken om nog zo veel mogelijk van dit culturele erfgoed vast te leggen.”

Utrechts Landschap helpt vleermuis aan hangplek

Wonen in een donkere kelder of schuur: vleermuizen vinden het ideaal. Helaas worden dit soort koele, donkere plekjes steeds zeldzamer. Daarom wil Utrechts Landschap extra vleermuisverblijven maken op

Op Park Vliegbasis Soesterberg leven veel vleermuizen en staan bunkers en andere bouwwerken leeg. Utrechts Landschap wil duizend hangplekken voor vleermuizen maken. Liefst deze zomer nog. Wil je de vleermuis helpen? Doneren kan hier. Meer weten over vleermuizen? Utrechts Landschap houdt op vrijdag 28 juni een lezing op Park Vliegbasis Soesterberg.

De derde editie van Heuvelrug Magazine – een uitgave van RBT Heuvelrug & Vallei – biedt weer inspirerend leesvoer over de parels van de Heuvelrug, zoals een interview met Herman van Veen over Landgoed de Paltz te Soest, waar zijn Art Center is gevestigd.

**Nationaal Park
Utrechtse Heuvelrug**

Copyright © 2019 Nationaal Park Heuvelrug, All rights reserved.

Want to change how you receive these emails?
You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#)

